

Kriteriji i elementi vrednovanja za nastavi predmet povijest

UVODNE NAPOMENE:

OCJENJIVANJE – dodjeljivanje određenje ocjene za postignute rezultate učenika, odnosno razvrstavanje učenika u određene kategorije prema postignutim rezultatima u učenju i dogovorenim kriterijima. **Ocjenjivanje** je postupak vrednovanja utvrđene kakvoće i količine usvojenih znanja, sposobnosti, vještina, navika, stavova i vrijednosti dogovorenim sustavom jedinica tj. ocjenama.

OCJENA – dogovoreni znak ili sustav znakova kojima se označava odgovarajuća razina postignuća u učenju. Može biti brojčana (u ocjenskoj križaljki) i opisna (rubrika bilježaka u imeniku)

Provjeravane je skup postupaka kojima učitelj utvrđuje kakvoću i količinu usvojenih znanja, sposobnosti, vještina, navika, stavova i vrijednosti kod učenika

Zaključivanje ocjena – izraz postignute razine učenikovih kompetencija u nastavnome predmetu i rezultat ukupnoga procesa vrednovanja tijekom nastavne godine. Zaključna ocjena iz nastavnoga predmeta na kraju nastavne godine ne mora proizlaziti iz aritmetičke sredine upisanih ocjena, osobito ako je učenik pokazao napredak u drugom polugodištu. (Pravilnik o ocjenjivanju čl. 11. al. 3.)

■ ***Brojčano ocjenjivanje*** – model ocjenjivanja aktivnosti i postignutih rezultata na svim stupnjevima školovanja.

- a) učenikove aktivnosti i postignuti rezultati ocjenjuju se brojevima, odnosno brojčanim skalama od više stupnjeva (pet stupnjeva u Hrvatskoj 1, 2, 3, 4 i 5)
- b) sintetički izraz za više varijabli koje se prate i ocjenjuju

■ ***Opisno ocjenjivanje*** – opisno analitičko prikazivanje postignutih rezultata u nastavnom procesu.

- a) pruža više mogućnosti učitelju/nastavniku da prikaže specifičnosti svakog pojedinog učenika
- b) može sadržavati poticajne (motivirajuće) poruke učeniku

KRITERIJI VRJEDNOVANJA I OCJENJIVANJA

U NASTAVI POVIJESTI

U nastavi povijesti **osnovni i primarni elementi** vrednovanja su usvojenost osnovnih podataka, uočavanje uzročno-posljedične veze, snalaženje u vremenu i prostoru. Pored spomenutih elemenata: vrednovati će se i slijedeće aktivnosti učenika:

a) posteri i prezentacija. Pri ocjenjivanju postera i prezentacija ocjenjuje se „temeljna primjena učenikova znanja u izvođenju zadatka, samostalnosti i pokazanih vještina, korištenju materijala, alata, instrumenata i drugih pomagala te primjeni sigurnosnih mjera prema sebi, drugima i okolišu.“ (Pravilnik o ocjenjivanju Čl. 3. al.3.)

b) radna bilježnica. Vrednovanje radne bilježnice bit će opisno kroz tri opisa: redovito, povremeno i ne redovito ispunjava radnu bilježnicu. Opisna ocjena iz radne bilježnice bit će učitelju pokazatelj pravilnog odnosa prema radu i predmetu od strane učenika i kao takva će se vrednovati prilikom zaključivanja ocjene.

Pored brojčanih ocjena, u rubriku bilješke upisivat će se redovno i opisne ocjene. Cilj opisne ocjene je smisaonije opisivanje brojčane ocjene kako je to navedeno u NOK. U rubriku bilježaka učitelj će unositi sve one podatke koji mogu biti od koristi kako samom učitelju, tako učeniku i roditelju pridržavajući se čl. 12. al. 5. i 6. Pravilnika o ocjenjivanju.

Učenici su dužni na nastavu donositi potrebna nastavna sredstva i pomagala i to: udžbenik, radnu bilježnicu, bilježnicu, geografski atlas, pribor za pisanje. Ukoliko učenik isto ne doneše navedena sredstva i pomagala učitelj će isto evidentirati u predviđeni prostor za bilješke i uzeti u obzir prilikom ukupnog vrednovanja učenikovog rada.

Učenici s poteškoćama

Kod učenika koji su od stručno razvojne službe prepoznati kao učenici s poteškoća, učitelji će prilagoditi zadatke kako bi se kod takvih učenika potaknuo razvoj i napredak. (vidi čl. 5. Pravilnika o ocjenjivanju). Kod navedenih učenika predmetni učitelj će svakom učeniku (individualno) prilagoditi postupke i elemente ocjenjivanja u skladu sa preporukom stručnom službom škole. Prilikom ocjenjivanja mora postojati razumijevanje za prepreke u učenju nastale zbog učenikovih teškoća u

učenju ili njegovih poremećaja. (NOK) **Kod kriterija ocjenjiva uzimati će se u obzir specifičnosti djeteta.**

Usmeno i pisano provjeravanje

Usmeno provjeravanje će se uglavnom provoditi ne najavljeni svaki sat (čl. 7. al.2. Pravilnika o ocjenjivanju). Prilikom usmenog ispitanja učenik može biti ocijenjen u više ocjenskih elemenata, dakle ne samo u jedan. Npr. prilikom ispitanja učeniku može dobiti pitanja da kronološki poveže određene događaje i osobe, te će mu se tada ocjena upisati u već predviđenu rubriku.

O pisanim provjerama, bilo kratkim pisanim provjerama ili pisanim provjerama, učenici biti obaviješteni preko Okvirnog vremenika pisanih provjera. (čl. 8. i čl. 10. Pravilnika o ocjenjivanju)

Kod pisanih provjera pridržavati će se pravila da ispod 45% riješenosti se ne može dobiti pozitivna ocjena.

Intervali postotka bodova za pojedine ocjene					
ocjena	1	2	3	4	5
raspon	do 44 %	45 - 60 %	61 - 75%	75 - 89 %	90 - 100%

Pored pisanih provjera učenici će pisati i kratke pisane provjere. Kratke pisane provjere svojim opsegom će obuhvaćati manji dio nastavnog sadržaja. (čl.8. st. 2. Pravilnika o Ocjenjivanju)

U navedenim provjerama ispod 50% riješenosti učenik ne može dobiti pozitivnu ocjenu.

Intervali postotka bodova za pojedine ocjene					
ocjena	1	2	3	4	5
raspon	do 50 %	51 - 60 %	61 - 79%	80 - 90 %	91 - 100%

Vrijednovanje će se temeljiti na cjelovitu (holističkom) pristupu praćenja i poticanja individualnoga razvoja svakoga djeteta i učenika. (NOK) Razvijati će se pozitivna usmjerenost na učenikova postignuća i sposobnosti. Nastojati će se poticati oni sadržaji u kojima će se primijetiti uspjeh učenika.

Prilikom ocjenjivanja u potpunosti će se primjenjivati preporuke NOK (posebno one opisane na str. 131. -152. i 201.—206.) i Pravilnika o ocjenjivanju.

VREDNOVANJE RADNE BILJEŽNICE

- opisno vrednovanje koje se unosi u rubriku bilježaka

<i>Opisno vrednovanje</i>	<i>Kriterij vrednovanja</i>
Neredovit u ispunjavanju radne bilježnice	Neredovito ispunjava radnu bilježnicu, većina zadatak po nastavnim jedinicama ostaju neriješena. Ono što je ispunjeno često netočno i neprecizno i često neuredan.
Povremeno rješava radnu bilježnicu	Nije redovit u ispunjavanju radne bilježnice. Pojedine zadatke preskače te su primjetne greške u zadatcima, često ne precizan.
Redovno ispunjava radnu bilježnicu	Radnu bilježnicu ispunjava redovno, uredno i točno. Precizan je u rješavanju zadataka i potpunosti precizno rješava sve tipove zadataka.

OCJENJIVANJE PREZENTACIJA I POSTERA

- ocjena iz ovog učeničkog rada unosi se u rubriku uočavanje pojava i procesa.
- minimalna ocjena koju učenik može dobiti je dovoljan (2), radi uloženog truda.

Praćenje i vrednovanje učenika	Ocjena
-Izlaganje samostalno, uvjerljivo. Poster i prezentaciju koristi kao sredstvo tumačenja. Urednost izrađenog na visokoj razini i u potpuno uskladeno sa normama hrvatskog jezika. Iznimno kreativno napravljeno. Svi podatci su točni. Obiluje grafičkim i slikovnim prikazima. Tumačenje logično i smisaono.	Odličan (5)
-Izlaganje samostalno, no nije u potpunosti uvjerljiv. Gotovo ne čita sa postera ili prezentacije već istu koristi kao sredstvo tumačenja. Rad sadrži previše detalja koji nisu u potpunosti smisaono povezani. Prisutne manje pogreške kod grafičkih prikaza	Vrlo dobar (4)
- Nije siguran pri izlaganju. Često čita sa postera ili prezentacije. Jezično izražavanje ponekad nije u skladu sa jezičnim zakonitostima. U pojedinim segmentima rad je nepregledan.	Dobar (3)
- Prezentacija ili poster neuredne ne razumljivo izrađene. Primjetne su brojne pravopisne pogreške. Učenik se i sam ne snalazi na posteru ili prezentaciji. Samo čita napisani tekst. Loše izabrani tekstualni i slikovni materijali	Dovoljan (2)

